

Mục lục

Gió và thời tiết

- Những bài thơ về gió ... 4
- Vì sao gió thổi? ... 6
- Những chú rắn quay tròn ... 8
- Đại Bàng Gió ... 10
- Gió mạnh đến mức nào? ... 12
- Đo tốc độ gió ... 14
- Đi theo gió ... 16
- Làm ống gió ... 18
- Dự báo thời tiết ... 20
- Làm chong chóng chỉ chiều gió ... 22
- Hiệu ứng phong hàn ... 24
- Trong cơn bão ... 26
- Lốc xoáy trong chiếc chai ... 27

Sức mạnh của gió

- Khai thác gió ... 28
- Thuyền buồm ... 30
- Xe đua đồ chơi chạy bằng sức gió ... 32
- Cối xay gió ... 34
- Làm chong chóng ... 36
- Từ gió đến dây điện ... 38
- Làm chuông gió ... 40

Bạn muốn nghe
truyện thuyết thú vị về
Đại Bàng Gió không?
(Trang 10)

Hãy thưởng thức
các bài thơ về gió!
(Trang 4)

Cùng tìm hiểu
cách gió thổi sáng
ngôi nhà của bạn!
(Trang 38)

Gió giúp chim bay
bằng cách nào?
(Trang 46)

Gió và tự nhiên

Nhờ gió mang đi ... 42
Con quay hạt giống ... 44
Phiêu lưu cùng gió ... 46
Làm bão gió ... 48

Một thế giới đầy gió

Chơi đùa cùng gió ... 50
Lướt bay trong gió ... 52
Thả diều cao lên nào! ... 54
Làm diều ... 56
Gió ở các hành tinh khác ... 58

Mẫu thực hành ... 60
Một số thuật ngữ chuyên ngành ... 62
Bảng tra từ ... 64

Hãy tự làm
chiếc diều của bạn nhé!
(Trang 56)

Những bài thơ về gió

Bạn cảm thấy thế nào mỗi khi có cơn gió lướt qua?Ồ, sao chúng mình không thử làm thơ về gió nhỉ?

Gió thổi

Con gió tinh nghịch
Đuổi theo chú mèo
Cuốn bay thùng rác
Chực vác tờ đi!

Đừng hòng gió nhé!
Thẳng được tờ đây
Keo lấy ra ngay
Dán giày thật chặt!

Tớ thấy gió...

Tớ thấy gió khi lá cây nhảy múa.
Tớ thấy gió khi quần áo vẫy “Chào!”
Tớ thấy gió khi cành cây uốn lượn.
Tớ thấy gió khi phấp phới cờ bay.

Tớ thấy gió khi diều lên cao tít.
Tớ thấy gió khi mây đuổi theo nhau.
Tớ thấy gió khi tóc bay rối bời.
Tớ thấy gió ở khắp mọi nơi.

Vì sao gió thổi?

Không khí rất loãng, nhẹ, không thể nhìn thấy bằng mắt thường nên chúng ta quên mất sự hiện diện của nó. Thực tế, không khí có ở khắp mọi nơi.

Từ một làn gió nhẹ...

... đến con **gió lớn**, mạnh mẽ, dữ dội...

... gió chính là sự chuyển động của không khí.

Gió bão

Khi không khí bắt đầu di chuyển, thật khó để làm ngo! Gió thổi tạo nên những cơn sóng dập dềnh, hoặc làm bay cả tuyết trong những **trận bão tuyết**. Gió có thể mang đến mây, mưa hay làm **thời tiết ấm** hơn. Gió nâng cánh diều bay cao hoặc lật đổ cây cối. Gió có thể tạo ra các **cơn bão** hoặc làm dịu mát một ngày oi ả.

Không khí nóng bốc lên cao

Không khí nóng nhẹ và loãng hơn không khí lạnh. Điều gì sẽ xảy ra nếu không khí bị mắc kẹt bên trong một quả khinh khí cầu? Bệ đốt làm không khí trong khinh khí cầu nóng hơn và nhẹ hơn không khí xung quanh nó. Nhờ vậy mà quả bóng bay khổng lồ này bay được lên cao!

Mặt Trời làm cho không khí nóng lên.

Không khí càng nóng sẽ càng bốc lên cao hơn, cao hơn, cao hơn.

Khí khí nóng bay lên, khí lạnh từ các khu vực xung quanh sẽ ùa đến lấp đầy khoảng trống bị chừa lại phía sau.

Không khí chuyển động

Khi Mặt Trời sưởi ấm bề mặt Trái Đất, lớp không khí gần mặt đất cũng nóng lên theo. Không khí nóng lên sẽ nhẹ hơn và bay lên cao, tương tự không khí bên trong khinh khí cầu. Không khí nóng bay lên, tạo ra một khoảng không ở phía sau. Khí lạnh từ các khu vực xung quanh sẽ ùa đến lấp đầy khoảng không đó. Sự chuyển động của không khí sẽ sinh ra gió.

Những chú rắn quay tròn

Vì mắt thường không nhìn thấy không khí, nên bạn không thể nhìn thấy không khí nóng bốc lên. Nhưng bạn có thể cảm nhận được không khí nóng bốc lên khi nó làm những chú rắn quay tròn trong thí nghiệm dưới đây!

Bộ dụng cụ

- Tờ giấy nhũ cỡ A5
- Tờ giấy can hoặc giấy chống thấm dầu mỡ cỡ A5
- Que đan hoặc bút chì không nhọn
- Kéo

Hoạt động trải nghiệm

- 1 Vẽ theo mẫu ở trang 61. Đặt giấy can lên trên mặt giấy nhũ, sau đó dùng bút chì/que đan vẽ đè lên các nét để chuyển mẫu vẽ sang giấy nhũ.

- 2 Cắt rời vòng tròn. Tiếp đến, cắt dọc theo đường xoắn ốc, từ ngoài vào tâm vòng tròn. Sau đó, mở vòng xoắn ốc ra.

- 3 Gắn que đan vào gờ hoặc bệ cửa sổ, đầu que hướng lên trên. Phía dưới bệ cửa sổ gắn bộ tản nhiệt.

- 4 Đặt phần giữa của vòng tròn lên đầu que đan. Ấn nhẹ để tạo vết lõm trên giấy nhũ vòng xoắn ốc. Vòng xoắn ốc phải cân bằng với vết lõm.

- 5 Tạo thành hình con rắn rồi treo lên trên bộ tản nhiệt. Hãy bật bộ tản nhiệt lên và quan sát chú rắn bắt đầu quay tròn nhé!

Điều gì xảy ra thế nhỉ?

Trông cứ như phép thuật ấy nhỉ? Tất nhiên là không có phép thuật nào cả. Đó là do không khí chuyển động đấy! Bộ tản nhiệt làm không khí nóng lên rồi bốc lên cao, chừa lại khoảng trống. Không khí lạnh hơn từ các khu vực khác của căn phòng ủa tới khoảng trống rồi lại được làm nóng và bốc lên cao. Cứ như thế, không khí liên tục chuyển động cũng làm cho chú rắn của bạn chuyển động theo.

Chúng mình không nên
treo bất cứ thứ gì
ngay trên ngọn lửa
hay lò sưởi điện đâu nhé!
Chúng dễ bắt lửa lắm đấy!